

leeg ? vroeg de heer. En blink verkoopen ze ginder ook niet, geloof ik. Uw schoenen zijn ros in plaats van zwart. Foei ! zoo'n groote jongen moest zorgen altijd zindelijk te zijn. Ge zult nog een neger worden.

Frans deed eindelijk wat de meester zei.

Als hij opstond, waschte hij zich zoo dapper, dat het water naar alle kanten spatte.

En hij wreef op zijn schoenen dat hij zweette.

Fier ging hij dan op den koer der school in zijn rang staan.

En dan tikte de meester hem op het hoofd en trok eens een oogje.

Er waren van die laffe jongens, die de kleintjes plaagden. Maar Frans gebruikte eens zijn vuisten en toen werden zijn maatjes met rust gelaten.

Ons vriendje mocht den meester dikwijls helpen. Hij deelde de boeken uit, of haalde ze op. Hij wreef het bord schoon met spons en doek. Hij haalde een glas water als zijn heer dorst had. Hij scherpte zelfs de griffels en de potlooden ! En dat was toch een moeilijk werk. Maar ieder mocht de punten zien ! Ge zoudt er meê in uw vel prikken, dat het bloed er uit kwam.

* * *

Vader ging weêr naar zee. En hij had tot moeder gezegd, dat Frans regelmatig naar de school moest gaan.

Na vaders vertrek dacht Frans eens na. Wat nu ? Neen, op school was 't zoo onplezierig niet. Maar toch, den geheelen dag langs de straat loopen, of naar den buiten gaan !

Van moeder zou hij wel thuis mogen blijven.

En Frans bezweek voor de verleiding.

Den eersten morgen, dat vader weg was, talmde Frans.

— Alloh ventje, 't wordt tijd, zei moeder.

— 'k Ga niet naar school.

— Wat ? niet naar school !

— Neen, moeder !

— Ge moet !

— 'k Moest vroeger wel niet van u !

— Maar vader wil het. Hij heeft het gisteren nog gezegd, dat ge nooit moogt thuisblijven. Over drie maanden komt hij terug. En moest ge niet regelmatig naar school geweest zijn, hij zou zeer kwaad wezen.

— 'k Ga toch niet ! hernam Frans brutaal.

— Nu word ik boos ! Ah ! ge gaat niet... ge wilt hier

baas zijn, papman !

— Och, moedertje, laat mij gaan werken... als 't u belieft... ge zijt ook nooit naar school geweest en vader ook niet.

— Ik durf u niet thuis houden. Hoor eens, ventje, als ge braaf naar school gaat, moogt ge elken Dinsdagavond naar de cinema.

— Is 't waar, moeder ?

— Zeker ! Maar ge zult dan braaf naar school gaan.

Frans was nog maar een keer naar de cinema geweest. En hij wist, dat het er schoon was. Nu zou hij elke week mogen gaan.

Maar toch ? Naar school ?

— En als ik niet naar school ga, moeder ?

— Dan komt ge nooit in de cinema ! En dan jaag ik u met een stok naar school. Denkt ge, dat ge baas zult spelen over mij ?

— Ehwel, 'k zal gaan.

En Frans keerde naar de klas terug. Dinsdags mocht hij naar de cinema. Om acht uur begon 't spel en 't duurde tot half twaalf. 't Was laat, maar daarom gaf Frans niet. Eerst ging moeder meê. Doch ze moest gewoonlijk heel vroeg uit bed en wilde er dus ook vroeg naar toe. Frans moest dus alleen naar de cinema. O ! daar gaf hij niet om. Voor zeven en een halven cent kocht hij een kaartje. Hij wist waar hij zitten mocht. En dan maar gekeken naar 't witte doek. Frans zag een trein aankomen. 't Was of er een echte trein binnenreed en of er echte menschen uitstapten. Een ander stuk was van een automobiel, die alles omver reed..., menschen, kramen, ladders met schilders, stellingen met metsers, lantaarnpalen, stootkarren, kinderwagentjes. En er liepen wel honderd menschen achter. De cinema vertoonde ook drama's, zoo een van een dronkaard, die zijn kinderkens sloeg. Frans

werd toen zoo kwaad, dat hij luid riep :

— Wilt ge uitscheiden, lafaard, of ge krijgt met mij te doen !

Al de menschen schoten in een lach. Frans schrok. O ja, hij zat in de cinema ! Hij meende waarlijk dat alles echt gebeurde. Gelukkig was 't donker. Niemand wist nu, dat hij zoo geroepen had.

Frans had ook 't leven van Napoleon gezien. En sedert dien avond hing er in huis een prentje met soldaten van den Keizer. Dat plaatje had hij verruild voor een mes, waarvan de punt gebroken was.

Al die drama's waren niet goed voor hem. En moeder had wijs gedaan, haar jongen thuis te houden, maar moeder wist niet beter.

De knaap sprak soms niet anders dan van roovers en moordenaars, van stelen en vechten. Hij droomde er dikwijls van. En hij dacht wel eens, dat rooven een plezierig ambacht was.

Hoe jong hij ook was, dikwijls stond hij nu toch naar den liedjeszanger te luisteren op de markt. Die man vertelde van moorden en zong er ook al van. Hij speelde op een harmonica. Zijne vrouw verkocht briefjes. En op een schilderij kondt ge alles zien. Gelukkig hoorde Frans in school betere vertellingen.

Iederen keer werd er in de cinema wat verloot : een klok, beelden, vazen of iets anders.

Op een avond was er een varken te verloten. De prijs viel op 34... en zie, dat nummer stond op Frans' briefje(*) Hij had nu al genoeg van de cijfers geleerd, om dat te kunnen lezen. Toch vroeg hij het nog eens aan den man, die nevens hem zat, en deze riep :

1) De geschiedenis van Frans en het varken is historisch.

— Gij hebt het varken ! rap naar voren ! Hier... neem maar den kortsten weg.

Frans sprong over den schouder van den jongen, die vóór hem zat en rolde over den vloer. Hij stond weêr gauw op zijn beenen en schreeuwde :

— Ik heb den prijs... zie maar !

De baas van 't spel nam het briefje, dat Frans echter vast bleef houden.

— Laat toch los ! zei de baas. Ja, ge hebt het varken. Neem het maar meê.

't Was nog een zeer klein diertje. Frans kon het in zijn

beide armen dragen.

Nu rap naar huis ! Maar 't varken knorde en al de menschen lachten.

't Beestje wilde wegspringen. Frans had veel moeite om het vast te houden.

Stans was ook naar de cinema geweest.

— Steek het in mijn voorschoot, zei ze.

— Ja, maar niet houden, hoor !

— Neen, neen, voor wie ziet ge me aan ?

Eindelijk kwamen ze in hun straat.

— Pak het nu zelf, 't is maar een klein eindje meer, zei Stans.

De jongen trok naar huis. Hij kon de deur niet open doen, want dan moest hij 't zwijntje los laten. Hij schopte tegen de deur.

Zijne moeder lag al in bed.

— De deur is niet gesloten ! riep ze.

— Ik heb het varken, moeder ! Doe eens open !

Moeder meende, dat er wat gebeurd was, een ongeluk of zoo iets.

Verschrikt opende ze de deur.

— Ah ! riep ze bang. Wat is dat ? Een aap ?

— Het varken, moeder ! Ik heb het in de cinema gewonnen.

— Kom er gauw meê in huis ! O ! wat een schoon beestje !

't Oolijk zwijntje werd van alle kanten bekeken. Frans streelde het over zijn borstelig vel, krulde 't staartje, hief de ooren eens op en zei er allerlei schoone namen tegen.

Eindelijk sprak moeder :

— 't Is nu genoeg ! Steek het op den koer in het kolenkot !

— Neen, moeder, ze zouden het komen stelen. Mag het

bij mij in bed liggen ?

— Maar jongen hebt ge nu uw verstand wel ? Alloh, zet het dan maar onder de stoof tot morgen !

— Ja, 'k zal er een kot voor maken.

— We mogen het niet houden !

— Van wien niet ?

— Van de politie. 't Is verboden om hier beesten te kweeken. We moeten het verkoopen.

— Maar de politie zal het niet weten.

— Dat denkt ge ! Eer dan ge peinst. En dan krijg ik boete ! Merci !

— Aan wien gaat ge het verkoopen ?

— Ik zal eens met den melkboer spreken. En nu naar bed !

Frans zette zijn zwijntje onder de stoof.

Moeder had de aardappelen voor morgen al geschild. Ze stonden in een emmer water.

't Nieuwsgierig beestje stak er eens rap zijn snuitje in.

— Weg ! riep moeder.

Het varken liep onder tafel. Daar stonden drie tellooren. Paf ! 't varken stootte ze omver.

— Gij leelijkaard ! schreeuwde moeder. Vooruit, onder de stoof !

Maar 't dier liep nu tegen moeders beenen. Van dien stoot en nog meer van den schrik misschien, viel de vrouw omver.

Nu was ze waarlijk heel kwaad. Ze pakte den stoofhaak. 't Varken kroop onder de kas en bleef daar zitten.

Moeder schoof een stoel voor de kas.

— Nu kan het niet meer weg, zei ze. Alloh ! Frans naar uw bed ! 't Is al over twaalven.

De jongen droomde dien nacht van varkens. Hij zag zijn beestje in den winkel van den beenhouwer hangen. De

buik was opengesneden en de kop lag op de toonbank.

Frans gaf een luiden schreeuw. Nu was hij wakker. Gelukkig had hij maar gedroomd.

Hij wilde toch eens gaan zien, hoe het met zijn beestje was. Hij kroop uit zijn bed en ging naar beneden. 't Zwijntje lag onder de stoof. De knaap streelde het knorrepotje en ging weêr naar bed.

's Morgens was hij vroeg op. Hij speelde met zijn varken. Moeder was al gaan werken. Ze had de boterhammen op tafel gezet. Frans deelde zijn eten met het diertje.

— 'k Ga niet naar school, dacht hij. 'k Wil heel den morgen met het varken spelen. Maar dan kon hij 't groote nieuws ook niet aan zijn makkers vertellen !

Dus wel naar school.

— Alloh diertje, tot elf uur. Uw baaske moet naar school. Kon ik u maar meênemen! Ah! ge zoudt daar schoon zitten op de bank, tusschen mij en mijn maat. Maar de meester zou het niet willen hebben. Braaf zijn, hoort ge !

Zoo sprak hij tot het knorrepotje.

Frans sloot de deur, maar deed ze weêr open.

Nog eens zien !

Het zwijntje liep snuffelend rond.

— Alloh, goeden dag, tot elf uur ! Dat duurt zoo lang niet ! groette de jongen weêr.

Dan sloot hij de deur voor de tweede maal.

Nu kon 't varken niet wegloopen.

Frans trok de straat op. Ginds zag hij eenige makkers; hij liep er rap heen.

— Zeg, 'k heb een varken, vertelde hij.

— Een varken ? Een van suiker of van chocolade ? riep er een.

— Of van steen, een spaarpot. Ze verkoopen ze in de bazaar, voor vijf en twintig centiemen.

— Een levend varken heb ik ! riep Frans driftig. Een varken, zooals ze bij den beenhouwer brengen ! Gisteren in de cinema gewonnen ! Ge weet toch wel, dat er een varken te verloten was.

Veel jongens geloofden het niet.

— Ehwel, ge moogt meêgaan, als de school uit is ! be-
loofde Frans.

— Is 't groot ? vroegen ze dan.

— Zoo groot als een hond.

— Als een kleine of als een groote hond ?

— Niet klein, maar ook niet groot. Maar ik ga het veel eten geven ; dan zal het groeien en vet worden.

Moeder had wel gezegd, dat ze 't varken verkoopen zou aan den melkboer, maar Frans hoopte, dat ze van gedacht veranderen zou.

— Mijnheer, ik heb een varken, zei de jongen zoodra hij op den koer kwam.

— Een varken ! Een van deeg of van marsepijn of van chocolade ?

— Een echt, een levend, mijnheer !

Frans vertelde alles in geuren en kleuren.

De meester moest lachen.

Al gauw wist bijna heel de school het groote nieuws. Frans was nu de held !

— Als ge nu nog een schaap, een geit, een koe en een paard wint, kunt ge boer worden, zei de meester. Maar dan moet ge buiten gaan wonen op een hofstede.

— Ik ga naar zee, mijnheer.

— O ja, dat is waar ! Tremmer, olieman of stoker, nietwaar ?

— Of bakzoontje ! Dan mag ik het eten gereed maken, maar 't liefst zou ik stoker zijn.

In de klas dacht Frans altijd aan zijn varken. Waar

zou het nu zitten ? Onder de tafel, onder de stoof of onder de kas ? Zou het geen honger hebben ? Er moest eens een dief komen en het meê nemen ! Maar neen, op klaarlichten dag gingen de dieven niet uit.

Frans had wel eens naar huis willen loopen, om naar 't diertje te zien. Maar hij moest geduld hebben.

't Ging hem niet in school. En hij lette maar slecht op.

Hij las de woordjes verkeerd. Eens zei hij voor «veer» varken !

Mijnheer lachte luid.

— Ah, hij denkt aan zijn beestje ! Hij zou voor alles «varken» willen lezen.

Aan den muur hing een prent met een varken er op... een groot, dik varken.

Ons vriendje kon er zijn oogen niet van af houden.

— 't Is wel grooter dan 't mijne, maar niet zoo schoon. Zijn snuit is te lomp en zijn ooren zijn te lang, dacht hij.

Eindelijk belde het...

Elf uur ! De school was uit... tenminste voor de lage klassen.

Frans koos tien jongens uit, die meê mochten gaan naar zijn beestje kijken.

Hij had al zijn maten wel willen meenemen, maar dat kon niet. 't Huis zou te klein zijn voor heel die bende.

De knapen stoven voort. Zij liepen om ter rapst. Frans was de grootste en bleef natuurlijk vooraan.

Niet te veel gerucht maken ; anders zou het verschrikken en ziek worden. Ge moet denken, 't is nog zoo klein vermaande hij.

Frans deed voorzichtig de deur open. Knorrepot lag onder de tafel. Allen moesten het eens in hunne armen nemen. Dan werd het varken op tafel gezet. Plof ! het wierp de melkkan omver.

Wat een plezier ! De bengels maakten veel lawaaf. Fien, die boven woonde, was thuis. Ze kwam met een bezem van de trap.

— Wat is dat hier ! riep ze kwaad. Ge schreeuwt mijn kleintje wakker. Ah ! heel de school is er, geloof ik. Daar is de deur, verstaat ge me !

En toen de jongens wat treuzelden, sloeg Fien er met haar bezem op.

— We zijn toch niet bij u ! zei een brutale gast.

— 'k Zal het u laten voelen, dat ge wel bij mij zijt, antwoordde de vrouw. Pardaf, ze gaf het manneke een stoot tegen zijn beenen. Het ventje rolde uit de deur.

't Huis was gauw gekuischt.

— Frans, 't is hier geen herberg, sprak Fien.

— Ze kwamen eens naar mijn varken zien.

— Uw varken ! Morgen moet het weg.

— Wie zegt dat ?

— Uw moeder vroeg of ik eens met den melkboer wilde spreken. En ik heb het gedaan ook. Hij wil twaalf frank geven.

— Dat is niet genoeg ! antwoordde Frans.

— Wat weet gij daarvan ?

— Ik moet honderd frank hebben.

— Zeg liever duizend ! Honderd frank voor zoo'n klein mager beestje ? Zijn pootjes gelijken wel stekskes. Als ge hard blaast, valt de sukkelaar omver.

— Gij zijt nog veel magerder ! riep Frans kwaad.

— Wel gij, deugniet ! Wilt gij ook van den bezem hebben ?

— Dan sla ik terug met den stoofhaak !

— Ge zult er eentje worden gij !

— Dat gaat u niet aan ! Ge moet maar geen kwaad spreken van mijn varken !

— Morgen gaat het gelukkig weg, zei Fien, de kamer verlatend.

En ja, moeder was tevreden met twaalf frank. En den volgenden morgen nam de melkboer het dier meê.

Frans schreide. Maar dat hielp niet. Hij was kwaad op Fien.

— 't Is al haar schuld, zei hij.

Van dien dag af had de jongen dikwijls ruzie met de vrouw, die boven woonde. Maar weldra werd hij weêr een goede vriend van haar.

Fiens kindje werd erg ziek en stierf.

Op een Donderdagmorgen kwam een groote, zwarte wagen, die geheel toe was, maar van achter geopend kon worden.

— De corbillard van den arme, zei Frans, die uit huis kwam.

Een man met een zwarten mantel aan en een hoogen hoed op, stapte binnen. Hij ging de trap op. Wat later keerde hij terug met een geel kistje onder den arm. Daarin lag Fiens kindje.

De man deed de deur van den wagen open. Frans keek eens rap naar binnen. Hij zag vier of vijf kisten staan, kleine en groote.

De zwarte man zette het kistje met Fiens kindje bij de andere, sloot de deur en klom op den bok naast den koetsier. De wagen reed weg.

Fiens kleintje werd zóó naar 't kerkhof gebracht !

Fien stond op den trap te schreiën.

— Mijn arm, lief kindeke, mijn dutske, mijn schatje ! riep ze. Ze wrong de handen. Nu is het voor altijd heen en niemand gaat er meê ! Ach ! had ik toch genoeg geld, om het anders te laten begraven. Mijn arm kindje ! mijn schaapke... ! Zoo alleen weg ! En ik weet niet eens waar uw grafke

zal zijn !

Frans hoorde dat alles. Zijn moeder was vandaag thuis gebleven.

— Moeder, zouden we Fiens kindje nu seffens kunnen terughalen ? vroeg de jongen stil.

— Waarom ?

— Dan zal ik een anderen corbillard halen. Ik weet waar ze er een verhuren. En dan komt er een rijtuig bij. En dan kan Fien meêrijden naar 't kerkhof. Wij kunnen het betalen met die twaalf frank van 't varken. Moeder, de wagen is nog niet ver. Wil ik er achter loopen en zeggen, dat hij moet terugkeeren ?

— Jongen, waar haalt ge 't uit ? Maar 't is nu te laat.

— Ik zal rap loopen, moeder !

— Ze zouden niet willen terugkeeren. Neen, Frans 't is te laat ! Maar ge zijt toch een brave jongen.

Moeder ging Fien troosten.

— 't Is jammer, dat ik er niet eer aan gedacht heb, zei hij bij zich zelve.

's Middags deed hij boodschappen voor Fien. Hij haalde water en kolen boven. En de vrouw noemde hem ook een braaf manneke.

* * *

Op school deed Frans goed zijn best.

Na eenige maanden kwam vader terug. Op 't onverwachts stapte hij 's avonds binnen.

— Goeden avond ! Hier zijn we ! riep hij vroolijk. Alles goed ?

— Vader, ik zit al in de tweede klas ! vertelde Frans vlug.

— Ha ! dat is goed nieuws. En ik heb wat meêgebracht voor u !

Vader gaf aan Frans een dik boek met schoone prenten.

De knaap deed het open. Maar hij kon er niet in lezen. Hij begreep zelfs de kleine woordjes van drie letters niet.

— Dat is aardig, zei vader. 't Is toch wel een goed boek. Ik heb het in Amerika gekocht en daar moet ge wezen om puike waar te krijgen. Zouden ze de boeken nu ook al vervalschen ?

— 't Zijn dezelfde letters, maar ze staan voorzeker slecht aaneen, meende Frans.

De zeeman begreep er niets van.

's Anderendaags nam Frans het boek meê naar school. Hij toonde het aan zijn meester.

— Zoo, hebt ge dat van uw vader gekregen ? vroeg mijnheer. Maar ge kunt er niet in lezen, he ?

— Neen, mijnheer !

— De prenten kunt ge wel bekijken, maar om in dat boek te lezen, moet ge nog een heelen tijd wachten. 't Is Engelsch.

En 's noens zei Frans tot vader :

— Vader, 't is Engelsch ! Daarom kan ik nog niet lezen in dit boek.

— Wel, wel, is er in de letters ook al verschil ? Maar ja, waarom ook niet ! Ze spreken Vlaamsch, Fransch, Engelsch, Duitsch, Italiaansch, Chineesch en wat weet ik al ! Dus zal dit in 't lezen ook verschil zijn. Ehwel, ventje, leg het weg tot later ! En als ik nog eens een boek koop, zal het een Vlaamsch wezen.

Vader moest natuurlijk ook de geschiedenis van het varken hooren. Of hij lachte ! Hij ging met zijn jongen naar de cinema. Onder de voorstelling aten de zeeman en zijn zoon gedroogde schardijntjes en nootjes. Ja, als vader iets deed, dan was het goed. Maar toch niet altijd goed voor Franske ! Want de knaap mocht nu ook een sigaar rooken,

een dikke... een echten knuppel !

Hij zoog nog harder dan een kind aan de melkflesch. En dan blies hij dikke rookwolken weg.

Een man, die voor hem zat, keerde zich kwaad om en riep :

— Zeg, fabrieksschouw, spuw uw rook ergens anders dan om mijn hoofd ! Mijn kop moet geen rookvlesch worden, hoor !

— Ik kon er niet aan doen ! zei Frans.

— Ja, ik ken dat ! Ge hebt me daar nog al een bezemsteel in uw mond. Wie is er eigenlijk de baas, gij of de sigaar.

— Ge zoudt er ook zoo een willen, hé ! Ge smoort een pijp ! hernam Frans, die nooit verlegen was.

— Ze moesten verbieden zulke sigaren te rooken, gromde de ander. Heel de zaal riekt er slecht van.

— Neen, 't is naar uw pijp. Ge smoort stinkkruid. Tien centen voor een graanzak !

— Zwijg, Frans ! gebod vader. Kijk liever naar 't doek. Ze beginnen weêr. Lees eens, wat er daar staat !

— 't Is van een schip, dat zinkt, vader.

— Ah ! 't zal schoon zijn.

Men zag op 't laken de zee ! Het stormde. De golven sloegen geweldig hoog. Daar kwam een schip. 't Danste en 't schudde, nu ging het rechts dan links ! Plof ! de mast kraakte en viel.

— 't Gaat naar den kelder, mompelde vader. Zie, die groote vent is de kapitein. Hij zegt wat de matrozen moeten doen. 't Zal niet veel meer helpen, ge zijt allen voor de haaien ! Ja, dat gaat alzo.

Frans keek niet meer naar 't doek. Hij meende, dat hij ook op 't schip zat en heen en weêr geschud werd.

Alles draaide om hem heen. Hij was voorzeker zeeziek.

— Vader, vader ! zei de knaap en hij greep den zee-

man bij den arm.

— Wat is er ? Ge moet niet bang zijn, 't is immers niet echt.

— Vader ik ben slecht... mijn hoofd doet zeer...

— Wat ! Van de warmte zeker ?

— Neen... au !... van... o !... de... o ! ...sigaar...

— Kom gauw meê !

Vader nam Frans bij de hand en leidde hem buiten. 't Was hoog tijd. Franske luchtte zijn maag... En dan was hij blij, dat hij naar huis en naar bed mocht.

* * *

Het was winter. En 's winters zijn de avonden lang. Frans nam altijd een boek meê naar huis. En dan las hij zoo luid, dat de menschen het op straat wel konden hooren.

Hij schreef ook met een potlood.

— Schoon, schoon ! zei moeder.

't Waren nog rare letters, die de knaap maakte. De p geleek wel een lange, magere man met een bult. De w trok op een stoomboot. De e was soms grooter dan de l. Maar dat alles zou wel beteren !

't Had gesneeuwd. Frans zat alleen thuis, maar moeder zou seffens van haar werk terug keeren.

Ha ! daar was ze al. Maar wat was dat !

Moeder schreeuwde.

— Die bengels ! Ze hebben een sneeuwbal tegen mijn oog gegooid ! kloeg ze.

— Wie ? Jongens ?

— Neen, twee groote kerels. Jef, de zandbaas en Dolf, de voddenkoopman. 't Was Dolf die Jef opstookte. Zeker omdat ik u van hem weggenomen heb.

— Waar was dat, moeder ?

— Ze staan ginder op 't hoekske. Maar wat gaat ge doen, Frans ?

De jongen had geen tijd om te antwoorden. Hij was al buiten. Aan 't hoekske stonden de lafaards niet meer. Doch Frans hoorde Dolfs stem in de herberg, die daar was. Hij maakte vlug eenige sneeuwballen.

Dan deed hij stillekens de deur van de herberg open.

Dolf zette juist zijn glas aan den mond.

Poef ! hij kreeg een sneeuwbal tegen zijn wang. Van schrik liet hij het glas op den grond vallen...

— Wie is dat ? schreeuwde hij naar de deur kijkend. Plof... een tweede sneeuwbal vloog juist in zijn mond.

Dolf sprong naar buiten.

Roef !... sneeuwbal nummer drie kwam op zijn neus terecht.

— Wie doet dat ? riep Dolf.

— Ik, Frans Driesen ! En als ge mijn moeder nog eens durft gooien, krijgt ge er weêr van mij !

— Ah ! gij zijt het... durft ge blijven staan ?

— Hier ! Voor antwoord kreeg de voddenkoopman weêr een bal. Lust ge er nog ? Smaken ze ? vroeg Frans.

Maar nu moest de jongen maken, dat hij weg kwam. Dolf was natuurlijker veel sterker dan hij.

De baas van de herberg sprak met de politie. Zoo maar sneeuwballen in zijn «staminee» smijten, dat mocht niet !

En den anderen dag moest Frans op het bureel bij den commissaris komen. Dat was leelijker ! Maar hij zou de waarheid zeggen

Dolf was er ook.

— Ventje, wat heb ik gehoord ? zei de commissaris. Gij gooit met sneeuwballen in de huizen !

— Ik wilde naar Dolf gooien... Dolf heeft mijn moeder een sneeuwbal vlak op haar oog gesmeten. Het oog is dik

en blauw.

— 't Is niet waar, loog de voddenkoopman.

— 't Is wel waar ! Jef, de zandbaas, was er ook bij. En ik was kwaad. Mijn moeder is braaf. En twee mannen tegen een vrouw ! 'k Was kwaad en daarom smeed ik Dolf ook met ballen.

— Ja, maar in de herberg ! hernam de commissaris.

— Dolf stond in de herberg.

Wat Dolf meêkreeg, dat wist Frans niet. Met hem liep het nogal goed af. De commissaris verbood hem streng nog met sneeuwballen te gooien.

— Omdat ge uw moeder verdedigde, zal ik het nu zoo laten. Maar zorg dat het niet meer gebeurt, zei hij.

— En als Dolf 't nog doet, mijnheer ? vroeg Frans.

— Dan zegt ge het maar tegen mij of tegen een politie-agent. Maar wees gerust, hij zal het niet meer doen !

Frans kwam er dus goed van af. Anders, zoo in een huis gooien, daar viel niet meê te lachen. Dan benadeelde hij ook anderen. Maar de jongen had zoo ver niet nagedacht.

Nu, Dolf liet moeder en zoon voortaan gerust. Als hij hen zag, keek hij wel erg leelijk, maar dat was ook alles.

Mie, de vischvrouw, bleef hij maar uit den weg. Die was nog altijd erg kwaad op hem. Eens toen hij voorbij haar huis ging, had hij twee haringkoppen tegen zijn wang gekregen.

Maar Frans maakte het er ook naar. Als hij de leurster op straat zag, liep hij soms voor haar kar en riep dan :

— Visch, slechte visch ! Oud en duur... menschen koopt ze niet ! Visch, waarvan ge buikpijn krijgt !

Dan liet Mie haar kar staan en ze zette den jongen achterna, zonder hem te kunnen krijgen.

Dat begon de vrouw te vervelen. Ze sloot een verbond met den Olifant. Deze zou twee dikke pekelharingen of een

pot vette mosselen krijgen, als hij den treiteraar eens een ferme rammeling gaf.

Op een avond versperde de Olifant aan Franske den weg.

— Ge gaat niet door, of ge moet tusschen mijn vuisten, zei de groote gast. En hij stak zijn twee armen uit.

— Ik ben niet bang voor u, Olifant ! antwoordde de ander. Denkt ge, dat ik voor u wegloop ? Voor u niet en voor uw langen slurf ook niet !

De Olifant was toen kwaad. Hij kwam op Frans af. Maar ons manneke bukte zich en schoot tusschen de beenen van zijn vijand weg.

Mie's bondgenoot stond verbluft. Dat klein ventje was hem te slim af geweest en stond nu een eindeke verder te lachen.

— Waarom staan uw beenen ook zoo wijd vaneen ! riep hij. Ge hebt toch echte olifantspikkels !

Later liet Frans Mie gerust. En waarom denkt ge ?

Wel hij luisterde goed naar zijn meester en deze zei : dat een flinke jongen zich goed gedragen moet, niet alleen in school of thuis, maar ook op straat.

Frans ging nu waarlijk gaarne naar school. Moeder begreep er niets van. Als haar zoon voor half negen nog een boodschap doen moest, liep hij zich haast den adem af, om toch maar niet te laat te komen.

— Vroeger moest ik hem met 'n stok naar school jagen, nu zou ik er hem met geen stok uit thuis houden, zei ze tot Fien.

— Wees blijde, mensch, had Fien geantwoord. Uw Frans zal een geleerde vent worden en gemakkelijker aan den kost geraken dan wij.

— O ! hij leest zijn boek kapot. En schrijven... ge zoudt bijna peinzen, dat de schoolmeester een tovenaar is, om dat alles aan mijn kapoen wijs te maken.

En ja. de onderwijzer geleeke wel een tovenaar ! Hij kon alles gedaan krijgen van den wilden straatjongen. Frans vloog voor hem.

Maar neen, de meester was toch geen tovenaar ! Doch hij sprak vriendelijk met zijn leerlingen. En Frans had zoo weinig vriendelijke woorden gehoord. In plaats van te slaan sprak de heer met den jongen, als deze iets slechts gedaan had. En dan had Frans wel lust om te schreien.

Ons manneke deed zijn best. Hij stak zijn maten voor. Hij kreeg nieuwe onderwijzers en deze waren ook zoo goed en vriendelijk.

A. HANS

VROOLIJKE FRANS

PENTEEKENINGEN VAN A. THYS.

TWEEDE DRUK

L. OPDEBEEK — UITGEVER — ANTWERPEN.